

XIV. Összefoglalás

1. Milyen nagy történelmi korszakok irodalmával foglalkoztunk a tanév során?

---

2. E korszakokban mely kultúrák (nyelvek) irodalmával ismerkedtünk?

---

3. A 11. századtól kezdődően milyen korstílusok voltak jelen az európai irodalomban-művészetekben?

---

4. Milyen műnemekkel, azokon belül milyen műfajokkal ismerkedtünk meg?

---

5. Jelöld be, határozd meg a következő idézetek verselését!

a) Boldog a földilakó nem lesz soha; küzd nyomorogva

mind, ki halandó lény nézi az égi napot.

(Szólón: *Senkise boldog*)

---

b) Én rajtam jutsz a kínnal telt hazába,

én rajtam át oda, hol nincs vigasság,

rajtam a kárhozott nép városába.

(Dante: *Isteni színjáték*)

---

c) Feltámad a napom fénye, szemüldek fekete széne,

Két szemem világos fénye, élj, élj életem reménye!

(Balassi Bálint: *Hogy Júliára találá, így köszöne neki*)

---

6. A régi évszázadok számos költői alkotása énekvers volt. A középkortól kezdve sok dallamot ismerünk. Szerkesszettek és tartsatok meg egy irodalmi ének-zene órát a középkor, a reneszánsz és a barokk időszakából!
7. Ismételjétek át a félév során megtanult memoritereket! A felelevenítés mellett újabb verses és prózai szövegeket is megtanulhattok. Rendezzettek versenyt: ki tud több memoritert, illetve ki tudja azokat szebben előadni.
8. Ki a szerzője a következő idézeteknek?
- a) Itt a különbség: hogy e látszatot
Igaz nélkül meg nem csinálhatod
Csakhogy nem ami *rész szerint* igaz, –
Olyan kell, mi *egészen s mindig* az. _____
- b) Gyűlölök és szeretek. Kérded tán, mért teszem én ezt.
Nem tudom, érzem csak: szerteszakít ez a kín. _____
- c) Gondoljatok az emberi erőre:
nem születtetek tengni, mint az állat,
hanem tudni és haladni előre! _____
- d) Áldott a nap, a hó, az év s az évnek
ama szaka, órája, perce s egyben
a szép ország is, melyben rabja lettem
két szép szeme bűvös tekintetének. _____
- e) S íme, virágzik a mandulafácska merészen a télben,
Ám csodaszép rügyeit zuzmara fogja be majd!
Mandulafám, kicsi Phyllis, nincs még fecske e tájon,
Vagy hát oly nehezen vártad az ifju Tavaszt? _____
- f) Áldott szép Pünkösdsnek gyönyörű ideje,
Mindent egészséggel látogató ege.
Hosszú úton járókat könnyebbítő szele! _____
- g) Harcolnunk peniglen nem akarmi okért
Kell, hanem keresztény szerelmes hazánkért,
Urunkért, feleségünkért, gyermekinkért,
Magunk tisztességéért és életünkért. _____

9. Ki írta, melyik művében a következő idézeteket?

a) Mert valószínű ugyan, hogy egyikünk sem tud semmi szépet és jót, csakhogya ő azt véli, hogy tud, noha nem tud, én viszont, mint ahogy nem tudok, nem is vélem azt, hogy tudok. Úgy látszik hát, hogy én evvel a kicsiséggel mégis-csak bölcsőbb vagyok nála, hogy amit nem tudok, arról nem is vélem, hogy tudom. _____

b) Cresus király fia, aki egész életében néma vala, és soha egy szót nem szólhatott vala, ott találkozáván lenni akkor az atyja mellett, látván veszedelmét atyjának, megszólala a vitézhez, mondván neki: Ne bánts a királyt!
_____

c) Amitől tartottunk, abban már benne vagyunk. Az Isten árvaságra téve bennünket, és kivéve ma közüllünk a mi édes urunkat és atyánkot, három óra után reggel. Ma nagypéntek lévén, mind a mennyei, mind a földi atyáinknak halálokat kell siratnunk. _____

10. Válaszd ki azt az epikai vagy drámai művet, amelyik ebben a tanévben a leginkább megnyerte tetszésedet. Indokold meg választásodat!

---

11. Ókori görög-római témáknak, motívumoknak, történeteknek későbbi irodalmi művekben való feldolgozásaival gyakran találkozhatunk. Gyűjts minél több ilyen műről adatot, s készíts olvasási tervet: melyeket fogod elolvasni a következő tanévek során.

Arra is vállalkozhatsz, hogy egyetlen témát választasz ki, s annak előfordulásait az irodalom mellett a képző- és a zeneművészetben is figyelemmel kíséred.

---

12. A középiskolai tanulmányok során sok jelentős kultúrával, irodalmi alkotással nincs mód megismerkedni. Az ókor és a középkor irodalmi közül nem kerülhetett sor az arab, az óegyiptomi, az indiai (szanszkrit), a perzsa (iráni), a kínai irodalom néhány művének bemutatására. Válaszd ki a felsoroltak közül az egyik nyelvet, s néhány órai kutatással és olvasással próbálj magadnak képet alkotni arról az irodalomról.
